# GAZETA KRAKOWSKA

Nro 32.

z KRAKOWA dnia 22 KWIETNIA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

*Z Warszawy d. 18 Kwietnia.*

Odebrane tu listy z Paryża donoszą, że rodak nasz JP. Alexander Le Brun, który po odbytym kursie Lekarskim w Królewsko-Warszawskim Uniwersytecie, i po otrzymaniu stopnia Magistra Medycyny i Chirurgii, udał się był przed kilku laty do Paryża dla doskonalenia się w sztuce Lekarskiey, odbył na dniu 30 z. m. publiczną dysputę w Uniwersytecie Paryzkim, w skutku którey otrzymał stopień Doktora. — Przewodniczył na tem posiedzeniu sławny Lekarz i Professor Orfila, a opponentami byli Professorowie: Dumeril, Adelon, J. Cloquet, Brechet i Devergie. Rodak nasz bronił rozprawy napisaney przez siebie o Kołtunie, chorobie właściwey kraiowi naszemu. Wielu bardzo Polaków obecnych było na tem posiedzeniu, na którem, pierwszy podobno uczeń Uniwersytetu Warszawskiego dobiiał się w naypierwszey świata stolicy o stopień Doktora.— Chcąc uczcić tę tak przyiemną pamiątkę, zgromadzeni Polacy w liczbie przeszło dwudziestu, dali dla rodaka swego obiad, na którym pili zdrowie lekarzy Polskich.

Też listy zwiastuią o śmierci młodego Polaka, Ludwika Falinera w dniu 27 z. m nastąpioney, który po ukończeniu nauki lekarskiey w Królewsko-Warszawskim Uniwersytecie, doskonalił się od lat kilku w sztuce lekarskiey w Paryżu. Młodzieniec ten obdarzony naypięknieyszemi przymiotami, i czyniący naywiększe nadzieie, w kwiecie wieku, bo zaledwie skończywszy lat 24, żyć przestał daleki od krewnych i oyczyzny, którey stać się miał członkiem użytecznym. Obecni w Paryżu Polacy oddali zmarłemu ostatnią religiyną przysługę. W liczbie przeszło trzydziestu odprowadzili zwłoki iego na cmentarz Père Lachaise, a przez dobrowolną składkę umyślili wznieść na grobie iego pamiątkę, maiącą świadczyć o ich przyiaźni i żalu.

---

Zbrodnia nigdy utaioną bydź nie może. Nowym tego dowodem iest następuiące zdarzenie. Dnia 29 Marca r. b. Odrobiński Karczmarz ze wsi Zimniwoda w Obwodzie Stanisławowskim, powziąwszy wiadomość, że Sołtys Kazimierz Puzyk iedzie z podatkiem do Mińska, wprzód z nim pił w karczmie, potem pobiegłszy naprzód do lasa, do Dóbr Łazisk należącego, tam się na niego zaczaił

z fuzyią, i do przeieżdżaiącego na koniu wystrzeliwszy, przez ten wystrzał zabił i z pieniędzy w trzosie będących obdarł. Lecz po znalezieniu trupa przez dzieci, których się przed zabiciem wspomnionego Sołtysa, pytał czyli nie przeieżdżał, będąc poznany, wkrótce wyśledzony, do morderstwa tego przyznał się, z dodatkiem, że przy potróynym spuście fuzyia mu nie wystrzeliła, aż za czwartem pociągnięciem, po którem kolbą Puzyka dobił. Zabóyca iuż iest oddany do Sądu dla wymiaru zasłużoney kary.

---

*Kurs Listów Zastawnych.*
*Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.*
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
bez 1go Kuponu.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Przedaiący żądaią | . zł. | — gr. | — |
| Kupuiący ofiaruią | — | 79 — | — |

Istotnie nie przedano.
W Warszawie dnia 12 Kwietnia 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Z *Petersburga d.* 16 *Marca D. K.*

Cesarz Jmć potwierdził zdanie Komitetu Ministrów, wydane w skutek odezwy J. C. M. Cesarzewica, aby Radca Kollegialny Kołomeycow przy Kommissaryacie Prowianckim w Warszawie był umieszczony, i aby się liczył w głównym sztabie Jego Cesarzewicowskiey Mości.

Cesarz Jmć przyiął wielki krzyż orderu Weymarskiego Białego Sokoła.

— Dnia 18. —

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Mimo wszelkich usiłowań administracyi, ięzyk Rossyyski bardzo mało dotychczas rozpostarł się u Tatarów Krymskich, zwłaszcza mieszkaiących po wsiach, co utrudnia związki między Rossyianami i kraiowcami, oraz tłumaczenie praw i postanowień rządowych. Znaiąc tę niedogodność sami Tatarzy, prosili zmarłego Cesarza Alexandra, błogosławioney pamięci, o podanie im rozciągleyszych środków nauczenia się ięzyka Rossyyskiego i praw kraiowych. Przedmiot ten ściągnął uwagę Cesarza Mikołaia, którego oycowska troskliwość nic nie opuszcza, co może się przykładać do dobra Jego ludów. Na przełożenie Ministra oświecenia publicznego, J. C. Mość zatwierdził proiekt nowey szkoły publiczney dla Tatarów Taurydzkich, podany przez Jenerała Gubernatora prowincyy Nowo-Rossyyskich. Szkoła ta zależeć będzie od gimnazium w Symferopolu, i nazywać się Sekcyią do nauczenia Metrów Tatarskich. 20 dzieci Tatarów, zwłaszcza Mollachów, od lat 8 do 12 uczyć się będzie kosztem skarbowym, w ięzyku Rossyyskim wszystkich nauk dawanych w szkołach powiatowych. Uczyć się maią ięzyków zagranicznych i religii, gdy tego żądać będą. Dobry Metr Tatarski dawać im będzie naukę wszystkich przedmiotów, iakich uczą w wyższych ich szkołach. Wychodząc z tego zakładu, zostaną mianowani Metrami w szkołach Tatarskich, i będą obowiązani służyć 6 lat w tem znaczeniu, po upłynieniu zaś tego czasu, mogą żądać uwolnienia lub daley służyć, podług woli swoiey. Na przełożenie Jenerała Gubernatora wyznaczono 10,500 r. na wybudowanie domu, a 8500 rubli rocznie na utrzymanie uczniów i inne wydatki.

W roku zeszłym 1826 zawinęło do portu Teodozyi 51 okrętów, a wypłynęło ich 48. W roku 1825 liczba pierwszych i drugich wynosiła tylko 22.

Między głównieyszemi artykułami wywozu z portu Odessy, w roku zeszłym 1826 było 804,762 czetwierti pszenicy, 21,235

czetwerti żyta i innych gatunków zbożą 331,873 pudów mydła i t. d.

*Z Paryża d. 7 Kwietnia.*

Król wyzdrowiał zupełnie z podagry i dnia 16 odbędzie wielki przegląd woyska na równie Ruel. Pracował w tych dniach naprzód z Ministrem woiennym, potem z Ministrem spraw wewnętrznych, a dnia 3go z Ministrami Damas i Villele.

Ces. Austryiacki Poseł, Hr. Appony złożył Królowi dnia 3go na prywatnem posłuchaniu list od swoiego Monarchy z doniesieniem o urodzeniu się syna Arcy-Xięciu Rainerowi.

Hr. Ofalia, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister Hiszpański przy Królu Angielskim, przybył tu w Poniedziałek w wieczór i wysiadł do gościnni Castillę, w ulicy Richelieu. P. Zamorano towarzyszy mu iako sekretarz poselstwa. Przybył tu także P. Estefani z upoważnieniem od Rządu Hiszpańskiego do zaciągnienia 250 mill. realów pożyczki.

W okolicy Strazburga kat, który oddawna nie miał zatrudnienia, obwiesił własną żonę.

Lordowa Cochrane wyiechała z Marsylii do miasta naszego.

Dziennik Goniec Francuzki z dnia 5go b. m. zawiera: "Dowiaduiemy się, iż rozpoczęte układy podczas podróży Xcia Wellingtona do Petersburga względem sprawy Greków ukończone zostały traktatem między Angliią, Francyią i Rossyią, który w Londynie przez Lorda Granville, Xcia Polignac (Posła Francuzkiego) i Xcia Lieven (Posła Rossyyskiego) podpisany został i po Świętach Wielkanocnych Parlamentowi udzielony zostanie. Umawiaiące się Mocarstwa obowiązały się uznać Grecyią iako narod niepodległy, i bez przystąpienia do mocy oręża użycia całego swoiego wpływu do nakłonienia Sułtana do zaprzestania woyny przeciw ludowi, który dotąd uważał iako stado zbuntowanych niewolków, i t. d."

Poseł wolnego miasta Bremy do Brazylii, Senator Gildemeister, przeiechał przez Kale do Anglii.

Z powodu zawcześney wieści, że Pan Canning został pierwszym Ministrem Angielskim, podniosły się publiczne nasze papiery.

Dziennik Paryzki donosi z Madrytu, iż w mieście Avila wybuchnęły zaburzenia z powodu politycznych mniemań, i że Rada Kastyliyska trudni się przedsięwziąść się maiącemi środkami przeciw wielkim właścicięlom, którzy z przymusu za granicą bawią.

Gazeta Baltimorska pod dniem 5 Marca zawiera list Mexykańskiego Kommodora Porter z Key West do Jenerała Kapitana wyspy Kuby Vives, w którym ofiaruie mu wymiąnę 40 maytków i podróżnych Hiszpańskich, którzy przez iego okręty zabranemi zostali za takąż liczbę Mexykanów lub Kolumbiianów, ieżeli znaydują się pod iego zarządzeniem, lub za przyrzeczeniem uwolnienia podobnyż liczby ieńców, skoro przez los woyny dostaną się w moc iego.

*Z Rzymu d. 29 Marca.*

Kardynał Ugo Pietro Spinola, Nuncyusz Papiezki przy Dworze Wiedeńskim, poiechał wczoray na mieysce swoiego przeznaczenia.

Nadeszły tu list z Zante pod dniem 7 Marca zapewnia, że Ibrahim Basza otrzymał przez Tatarów z Stambułu rozkaz do wstrzymania nieprzyiacielskich kroków przeciw Grekom.

*Z Madrytu d. 26 Marca.*

Dwór nasz znayduie się tu w tey chwili; przybył przed 3 dniami, lecz wkrótce

uda się do Aranîuez. Król zdaie się bydź bardzo niekontent z odkrytego w Katalonii spisku Karlistów, który ma się aż do Arragonii rozciągać.

P. Casaflores, Poseł nasz w Lizbonie, ma dnia 2 Kwietnia opuścić to miasto i tu powrócić.

Ostatnia kłótnia między ochotnikami Królewskiemi i żandarmami wznieciła w pierwszych niezagładzone roziątrzenie. Napadli poiedynczo kilku żandarmów i znieważyli; ostatniey nocy wpadło kilku z nich do piekarza, i 3 czeladników, którzy chleb piekli skaleczyli. Odchodząc rzekli, iż to iest kara liberalnych piekarzów.

Sala byłych Stanów przerabiana teraz iest na kościół.

O spisku w Tortosie dowiaduiemy się teraz z urzędowego pisma Podpułkownika Coll do dowodcy Tortosy pod dniem 12 Marca o godzinie 4 z rana co następuie: Dnia 11 Marca o godzinie 6 w wieczór dowiedział się Coll od Sierżanta Notario, który czynił służbę przy więzieniu, że Porucznik Lorach wezwał go w tey chwili, aby w nocy puścił pewną liczbę uzbroionych ludzi do więzienia. Sierżant zezwolił na pozór, lecz doniosł o tem i Lorach z drugim porucznikiem (Marcobal) zostali tego ieszcze wieczora uwięzionemi. Uwolniony niedawno z więzienia podpułkownik należał także do tego spisku. Zamiarem iego było uwolnić więźniów, straże poznosić i dowodcę przymusić do oddania cytadeli. Na owczas Podpułkownik Trillo, wraz z Kapitanem Loret mieli z 300 ludźmi zewnątrz przybydź. Po zniszczeniu tego zamachu wykrzyknęli ieszcze zostaiący za cytadelą Karola V. Królem.

Nigdy nie było u nas większey nędzy iak teraz; tysiące rąk nie maią robyty, i lud, który dawniey był za absolutnym rządem, zaczyna teraz przeciw niemu szemrać.

Jenerał kapitan Grenady i Arcybiskup San Jago prosili Ministra sprawiedliwości o umocowanie do utworzenia woyskowey kommissy, dla sądzenia niebezpiecznych rewolucyonistów, anarchistów, bezbożnych i wszelkiego rodzaiu liberalistów. Arcybiskup dodał w swem piśmie, iż prawie wszyscy urzędnicy w Galicyi i Estramadurze podeyrzanemi są o korrespondencyią i wspieranie zbiegłych do Portugalii Hiszpanów. Król wyznaczył kommissyią pod prezydencyią Ministra morskiego do dochodzenia tey rzeczy.

*Z Lizbony d. 23 Marca.*

Nastąpiły tu wielkie promocyie: Margr. d'Angeia i Hr. Villaflor otrzymali wielkie krzyże orderu S. Benedykta z Aviz; Jenerał Brygadyer honorowy krzyż orderu wieży i miecza. Hr. Taipa, który iako ochotnik prawie w wszystkich znaydował się potyczkach i odznaczył się tak przez swoią waleczność iako i uczciwość, przywrócony został do woyska w stopniu pułkownika jazdy. Wyrokiem z dnia 17 Marca nakazano oddalić z woyska 10 officerów, ponieważ po ich wniyściu w służbę dowiedziano się, że są Hiszpanami.

Ministeryium woienne oznaymiło, iż od 7 b. m. iuż i prowincyia Traz-os-Montes iest z buntowników oczyszczona. Już to po czwarty raz woyska Królewskie wypędziły z kraiu rokoszanów. "Szlachetny zapał (wyrażono w urzędowem tem piśmie) ziął woysko; żołnierze wyprzedzali się w męztwie, czynności i obywatelskiey przychylności. Ani ostrość powietrza, ani złe drogi i inne przykrości nie potrafiły wstrzymać ich czynności: waleczne woysko, które z Estramadury pośpieszyło na pomoc prowincyi Alemteio, pobiło w Moncaras przednią straż rokoszanów, a tylną w Alegreto; wyparło ich

ze skał Ceruche do Beira i linii nad Coa, tak, iż musieli ustąpić z Almeidy i uciekać do Hiszpanii. Zaledwo oddział z Minho wszedł do Traz-os-Montes, dla wyparcia nikczemników, którzy pod imieniem religii dopuszczali się mordów, rabunków i wszelkiego rodzaiu bezprawiów, i nawet piękna prowincyia Minho była na ich wściekłość wystawioną, zaraz przed gorliwością i zręcznością wodzów uchodzić musiali. Wszystkie oddziały zasłaniały łącznie drugie miasto po stolicy (Porto), które rokoszanie sądzili iuż posiadać. Cadavo i Lima są świadkami ich upokorzenia: 9 dział, iedna haubica i przeszło 800 jeńców są skutkami ich pobicia; oprócz tego dostało się w nasze ręce 16 dział, 400 działowych ładunków i 84 kul, które w Almeida zostawili. Wielu z tych nieszczęśliwych okazali żal i życzenie powrócić pod znaki Jego Królewskiey Mości. Kilka band, które snuły się ieszcze po prowincyi Traz-os-Montes zmuszone zostały uciekać do ościennego kraiu, gdzie ze wstydem rozbroionemi zostały.,, — Do dziennego tego rozkazu dołączona iest lista Jenerałów, officerów i żołnierzy, którzy za dobre sprawowanie się nagrody otrzymali.

Mówią, że Jenerał Mello z główney swey kwatery Villareal prosił Rejentki omianowanie go gubernatorem tey prowincyi, co iednak paść ma na Margr. d'Angeia lub Hr. Villaflor.

Poseł Francuzki ma szczególnieyszą baczność na przybywaiących tu Francuzów, a osobliwiey z Londynu. Na iego żądanie musiało zaraz dwóch z nich kray nasz opuścić.

Obradowanie Stanów stósownie do 17go art: konstytucyi kończy się z początkiem Kwietnia, chybaby przedłużone zostało.

*Z Londynu d. 1 Kwietnia.*

We Czwartek w wieczór Xżę Wellington i P. Canning powróciwszy od Króla z Windsoru, mieli naradę z P. Peel. Nazaiutrz ostatni udał się do Króla do Windsoru.

Gazeta Goniec twierdzi, iż teraz taka sama zachodzi okoliczność, iak po śmierci Margr. Londondery (Lorda Castlereagh) i nikt nie może zostać pierwszym Ministrem iak P. Canning. Daley przytoczył powszechne oklaski w Piątek w wieczór w Izbie niższey, gdy P. Tierney w mowie swoiey P. Canning tę należność przyznał.

Hr. Liwerpool odzyskuie w ręce i nodze zarażoney coraz więcey mocy, ale z trudnością wysłowić się może. Ma wielki apetyt, ale lekarze nie dozwalaią mu wiele ieść z boiaźni, aby się krew nie pomnażała.

Od 26 Maia 1825 do tegoż miesiąca r. 1826 złożono w Anglii i Wales opłaty dla ubogich 6 mill. 966,155 Fs. i 8 szyl. chociaż z 90 mieysc nie iest ieszcze podany przychód, tak, iż uciążliwy ten podatek w Anglii rachować rocznie można do 7 mill. Fs.

W Piątek korweta Galatea przybyła po 8miodniowey podróży z Lizbony do Portsmutu. Przywiozła pisma od Jenerała Clinton pod dniem 21 Marca. Zawieraią one między innemi, iż Rząd Portugalski zawarł z bankiem Lizbońskim umowę względem zaliczenia mu summy, około 500,000 funtów szterlingów wynoszącey, na potrzeby kraiowe. Bank ten nie byłby w stanie w podobne wchodzić układy, gdyby nie był pieniądzmi Angielskiemi podsycany.

Pracuią teraz nad planem założenia z Liwerpoola pod rzeką Mersey podziemney drogi do leżącego na przeciw niey brzegu Cheshire. Wynosić będzie milę Angielską, a zatem dłuższą iak pod Tamizą.

Pisma Amerykańskie zawieraią doniesienie o mianowaniu P. Joze-Fernandez Madrid posłem Kolumbiyskim w Londynie, i odwo-

łaniu dotychczasowego Kolumbiyskiego Posła przy Ziednoczonych Stanach północney Ameryki P. J. M. Salazar. P. Madrid sprawował dotąd interessa Kolumbii w Paryżu.

Gazeta *New-Times* zawiera pod artykułem z Rio-Janeiro, że tam codziennie oczekiwany iest P. Garcia z Buenos-Ayres, dla zawarcia pokoiu między tą Rzpltą i Cesarstwem Brazyliyskiem. Zdaie się zatem, iż pośrednictwo Lorda Ponsonby i P. Gordon skutkowało. — List zaś z Rio-Janeiro pod dniem 3 Lutego donosi: że dnia 24 Stycznia Cesarz po powrocie do stolicy pokazał się pierwszy raz publiczności, i oraz oświadczył iż uda się znowu na południe państwa i zabierze z sobą wszystkie regularne woyska, tak iż tylko milicyia pozostanie do odbywania służby. Lecz dnia 29 po przybyciu Angielskiego Posła P. Gordon z St. Catarina na woiennym okręcie Ranger, i Argentińskich dwóch kommissarzy dnia 30 odmienił J. C. M. swoie postanowienie. — Przybyły z Montevideo Brazyliyski okręt przywiózł także wiadomość, że Admirowi Buenos-Ayres Brown poszczęściło się przez Cesarską flotę i dostać się do portu tego miasta, i że dnia 2 Stycznia zaszła potyczka pomiędzy obiema eskadrami, w którey Argentińska utraciła 300 ludzi i 2 okręty.

Dziennik *Globe and Traveller* z dnia 16 Lutego zawiera następuiące wyimki z prywatnego listu ze Smirny z dnia 30 Stycznia: „Z Korfu popłynęliśmy do Eginy i w podróży tey zwiedziliśmy Hydrę i Spezzyią. Hydryioci byli spokoynemi, lecz Spezzyia nieustannie w zaburzeniu. Wysłali oni 6 brygów woiennych o 18 działach na rozboie morskie. Z tego możesz WPan wnioskować, iakie niebezpieczeństwa zagrażaią żegludze w Lewancie. Przybywszy do Eginy zastaliśmy także Kommodora Hamilton, iako też slop Zebra. Wszyscy członkowie Rządu znaydowali się w Eginie; w mieysce teraźnieyszych członków ieszcze nie obrano nowych. Między niemi panuie wielka niezgoda, i nie podobna przewidzieć wypadku ich Zgromadzenia. Zaledwie możesz sobie WPan wystawić wpływ, iaki Kommodor Hamilton ma na tych ludzi. Myśli on dopoty bawić w Eginie, dopóki się nowy Rząd nie ustali. Nowa Grecka fregata (Hellas) stała ciągle na kotwicy w Eginie; ma ona tylko 200 ludzi; do zupełnego oney osadzenia potrzeba 600. Kommodor Hamilton udał się na pokład oneyże, dla odwiedzenia Admirała Miaulisa. Za przybyciem swoiem pozdrowiono go 18 wystrzałami działowemi, na które Kambrian 16ma odpowiedział. Amerykanie, którzy Hellas z Nowego Jorku do Grecyi przyprowadzili, przy opuszczeniu miasta wspomnionego zobowiązali się zostawać przez dwa miesiące na pokładzie owey fregaty, po upływie którego czasu wolno im będzie, lub nadal wszedłszy w służbę Grecką, pozostać na tym okręcie, lub takową opuścić, i w takim razie otrzymaią 3chmiesięczną płacę. Dostawa fregaty trwała 58 dni, a nie 63, iak z początku mówiono. Wszyscy marynarze przybywszy do Napoli di Romania, żądali uwolnienia wraz z zastrzeżoną sobie płacą. Z tego powodu pisali do P. Contostalvo, który onym naiawnie odpowiedział: Rząd Grecki iest ubogi, przeciwnie Amerykański bogaty; przeto ostatni nie będzie zapewnie odmawiał onych wynagrodzenia; Północno-Amerykańscy Filhelenowie, dodał, mieliby się pewnie za nader szczęśliwych, gdyby uzyskali sposobność, dania dowodców udziału, iaki w sprawie Grecyi okazuią. Maytkowie Amerykańscy zmuszeni byli przestać na tych powodach, i swoię podróż przyśpieszyć, ponieważ, iak mówią, nie chcieli ich dłużey

Grecy żywić. Niektórzy z nich są na Północno-Amerykańskiey korwecie Ontario, większa część powróciła do Nowego Jorku na okręcie Talbot. Na tymże okręcie przybył z Korfu do Smirny P. Vane, syn Lorda Darlington. W dwóch ostatnich latach podróżował po Francyi i Włoszech, i zamyśla iescze poświęcić dwa lata na podróże w Azyi. Ma blisko 22 lat i podróżuie bez towarzysza. Lord St. Asaph, którzy tak długo bawił w Azyi, iest teraz w Korfu. Zapomniałem donieść WPanu, iż podczas naszego pobytu w Eginie udało się iednemu Officerowi Greckiemu uyść z Akropolis. Miał on zlecenie od dowodcy tey twierdzy Kriesiotego do Rządu, iż ieżeli osada nie będzie miała rychłey pomocy, zmuszoną zottanie poddać się nieprzyiacielowi, albowiem cierpi niedostatek żywności, i tylko cokolwiek ma ammunicyi. Biedny Pułkownik Fabvier, który prawie przed miesiącem z 30 do 40 Filhelenów dostał się do twierdzy, trudno, aby tą razą mógł uyść. Karaiskaki, który niedawno świetne odniósł zwycięztwo, pośpieszył na odsiecz Akropolis; lecz słysząc, iż tam znayduie się Fabvier, powrócił; tak śmiertelna iest iego nienawić przeciw temu zacnemu Filhelenowi, który swóy maiątek i życie poświęcił niewdzięcznym Grekom! — Codziennie spodziewamy się usłyszeć o upadku Akropolis. — W tey chwili odebrano tu list Kommodora Hamiltona, donoszący, iż Jenerał Kriesioti przyrzekł poddać Akrop lis w dniu 27 Stycznia, ieżeli do tego czasu nie otrzyma posiłkow. (*) — Francuzki Pułkownik Vantier, który przed kilku miesiącami werbował rekrutow na wyspach Milo i Syra, i zawsze otoczony był 200 Albańczykami, na iego żołdzie, widział się bydź zmuszony powrócić do Francyi, zmarnotrawiwszy znaczną summę pieniędzy, a nie odebrawszy ani szeląga od Greków. Taka iest zazdrość przeciwko zacnym Filhelenom, iż wszystko czynią, co się onym sprzeciwia i onym może szkodzić. Na kilka dni wprzód, zanim Fabvier wszedł do twierdzy Akropolis, chcieli go zamordować; lecz bronili go waleczni Filhelenowie a bandyci musieli uciekać. Sekretarz Lorda Cochrane przybył do Eginy. Eskadra Hydryiotów stoi ciągle w Poros, gdzie ią blokuie fregata Glasgów. Kondurioti powrócił do Hydry i tak chytrze postąpił, iż wszystkich Hydryiotów na swoie przeciągnął stronę, a mężnego Miaulisa za zdraycę ogłosił. Admirał Hydryiocki, Tombasi, który życzył sobie dowodztwa fregaty Hellas, połączył się z nieprzyiacołmi swoiego rywala Miaulisa, iako też Kolokotroni. Bóg wie iak się to skończy. — Grecyia dłużey niewytrzyma Turcy coraz mocnieyszemi się staią, i ich waleczne woysko poprawia się. Często bywałem obecny w Smirnie ćwiczeniom tuteyszych ochotników, które się w różney porze dnia odbywaią. Nie możesz WPan sobie wyobrazić postępu onych. Cwiczenia ich prawdziwie wybornie postępuią. Jest ich prawie 1000 samych młodych ludzi, przeznaczonych do Samos na wyprawę, która przyszłey wiosny ma bydź przedsięwzięta. Atoli ludzie ci bardzo są zachorzeli i co tydzień po kilku z nich umiera. Jedynie maty służą im za obóz. Choroby ich, iak mówią, pochodzić maią z wilgoci, panuiącey w nowych koszarach. Mundury ich są złożone z niebieskiego okrągłego kaftana, niebieskiey czapki, greckich czechczerów z kamaszami. „

— Dnia 3. —

W Sobotę rano P. Peel miał godzinną

(*) *Że twierdza Akropolis ieszcze się trzymała do połowy Lutego, wiadomo z poźnieyszych doniesień.*

naradę z Kanclerzem skarbowym. Po południu była gabinetowa rada w wydziale spraw zagranicznych od godziny 3 do 5. P. Huskisson chociaż ieszcze słaby znaydował się na niey, tylko Hr. Bathurst niedostawało. Wczoray P. Peel i Robinson naradzali się przeszłą godzinę z P. Canningiem, a potem przybyli do niego PP. Huskisson i Winn.

Wczoray w Izbie niższey przy powtórnem odczytaniu bilu zbożowego zaszły ieszcze spory. Pan Lethbridge wnosił ieszcze odmiany w tym bilu; lecz odmiany iego większością 243 głosów przeciw 78 odrzucone zostały, i drugie odczytanie bilu nastąpiło, a trzecie na dzień dzisieyszy oznaczone zostało.

Fabrykanci na Spitalfields ieszcze się z swoiemi robotnikami, którzy żądali wyższey zapłaty, nie ułożyli; ostatni włóczą się w liczbie 15,000 i niestety popełnili iuż wiele zdrożności, powybiiali okna, i t. d. lubo większa ich część zachowuie się spokoynie.

Odebraliśmy z Madras zawarty między Wschodnio-Indyyską kompaniią, imieniem narodu Angielskiego i Królem Siamu traktat handlowy i przyiaźni z dnia 15 Maia, dnia 17 tegoż miesiąca uroczyście potwierdzony. "Z obudwóch stron żadne nie ma być przedsiębrane uzbroienie bez poprzedniego zaspokoienia w tey mierze drugiey strony. Rodowitym Anglikom wolno będzie prowadzić handel bez ajentów lub maklerzów w Państwach Siamu, i po wszystkich częściach tego kraiu odbywać podróże, z wyłączeniem obwodu nowo odkrytych kopalni srebra w Menangmoi; przeciwnie zaś, nie wolno będzie, pod karą śmierci, Birmanom Peguańczykom, chociażby byli poddanemi Angielskiemi, równie, iak wszystkim pochodzącem od tychże narodów i innym Azyianom, weyść do kraiu. Anglicy dopuszczaiący się przeciw kraiowi przestępstw, po uwiadomieniu Posła Angielskiego i za iego zezwoleniem, maią bydź skarzeni podług praw Siamskich, lecz ukaranie ich nastąpi tylko podług prawideł Angielskiego prawa. Zbiegli z obwodów Angielskich szukaiący obrony, maią bydź przeięci i pod żadnemi nie wydani pozorami; równe prawo służy władzom Angielskim względem zbiegów Siamskich. Spadki po umieraiących w Siam Anglikach, maią bydź wydane prawnym ich sukcessorom lub pełnomocnikom. Opium pod karą śmierci nie wolno wprowadzać do Siam. Król wyda wszystkich Birmańskich, Peguańskich i chrześciiańskich jeńców, z któremi iak z niewolnikami się obchodzono, i którzy odeyść sobie życzą. Król Quedy, uwięziony teraz u Siamczyków, uwolniony zostanie za zaręczeniem Rządu Angielskiego, iż żadnych się nie dopuści kroków nieprzyiacielskich."

— Dnia 7. —

N. Król przybył tu z Windsoru i często naradza się z PP. Canning, Peel i Xciem Wellington. — Względem nowego Ministerium nic ieszcze nie iest postanowionem, i widać, iż trzymaią się zasady, że lepiey zwolna, niż nagle działać.

Woyska Angielskie rozłożone są, podług ostatnich doniesień z Lizbony, nad Tagiem, a główna ich kwatera iest Leira.

Margr. Hertford iadący do Petersburga z orderem podwiązkowym dla N. Cesarza, bierze z sobą świetny orszak z młodzieży; na którego czele znayduie się starszy iego syn Hr. Jarmout. Mówią, iż Margrabia za powrotem wyniesiony zostanie na Xcia, zostaie bowiem w wielkich względach u J. K. Mości.

# DODATEK DO N^ro^ 32. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 22 KWIETNIA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

| Dzień godzina | Barometr z reduk: na O° | Therm: czyli stop: zim i ciepła | Higrometr | Wiatr | Stan Atmosf: | UWAGI. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Kwiet: | cali lin: | stopnie | stop: | | | |
| god: 7 | 27 5, 534 | + 8. 1 | 83 | Wschodni mocny | Pochmurno | |
| 12 | „ 5, 545 | + 13.0 | 79 | „ „ | „ | |
| 17. 3 | „ 5, 487 | + 13.2 | 65 | „ „ | „ | |
| 9 | „ 5, 917 | + 7. 9 | 81 | „ „ | Pogoda z Chmur: | |
| 7 | 27 5, 954 | + 8. 3 | 78 | Wschodni mocny | Chmury | |
| 18. 12 | „ 5, 604 | + 13.1 | 66 | „ „ | „ | |
| 3 | „ 5, 186 | + 14.8 | 65 | „ „ | „ | |
| 9 | „ 5, 423 | + 8. 4 | 78 | „ średni | Pochmurno | Deszcz. |
| 7 | 27 4, 919 | + 8. 2 | 78 | Wschodni średni | Chmury | |
| 19. 12 | „ 4, 723 | + 13.9 | 62 | Połn: Ws: mocny | „ | |
| 3 | „ 4, 482 | + 15.3 | 57 | „ „ | „ | |
| 9 | „ 4, 656 | + 8. 8 | 76 | Wschodni słaby | Pogoda z Chmur: | |
| 7 | 27 4, 688 | + 7. 0 | 78 | Połud: Ws: słaby | Pogoda z Chmur: | |
| 20. 12 | „ 4, 416 | + 15.5 | 60 | Pòłn: Ws: średni | Chmury | |
| 3 | „ 4, 227 | + 13.3 | 62 | „ mocny | „ | |
| 2 | „ 4, 619 | + 9. 2 | 76 | Wschodni słaby | „ | |

*J. Steczkowski*, Zast: A. O.

*Z Bruxelli d. 9 Kwietnia.*

Druga Izba Stanów jeneralnych roztrząsa ciągle proiekt nowego urządzenia sądownictwa.

J. K. M. postanowił dnia 30 Marca, iż w całem Królestwie nie wolno żydom odbywać służby Bożey w domach prywatnych, ale tylko w przeznaczonych na to synagogach.

Onegday w południe przebiegł tędy gabinetowy Rossyski z Petersburga, a w wieczòr Angielski z Niemiec goniec, oba z pismami do Londynu.

Kommissarze Niderlandzkiego handlowego towarzystwa zgromadzeni są od 2go b. m. w Hadze.

D. 2 rozpoczęły się roboty około kanału Charleroi od Seneffe.

Gazeta Batawska z dnia 13 Grudnia donosi nader ważną wiadomość, że poddał się Jawański buntownik Mangko i przybył już do Niderlandzkiey twierdzy Magalong.

*Od brzegów Elby d. 7 Kwietnia.*

Wiadomość o śmierci zmarłego niedawno w Kopenhadze, urodzonego w Norwegii Kawalera P. N. Sölling, sprawiła w Norwegii żal powszechny, chociaż i w Danii przez założenie szpitala dla obarczonych wiekiem maytkow wielkie położył zasługi. Zmarły, nawet po odpadnieniu Norwegii od Danii, przepędzał corocznie po kilka miesięcy w nadbrzeżnych wsiach Norwegskich, dla przekonania mieszkaiących tam sterników i rybakow o użyteczności wynaleziony ch i zaprowadzonych przez niego sterniczych i rybackich pokrytych łodzi. Sternicy mogą się w nich nawet podczas burzliwego powietrza na otwarte morze puścić, i zaprowadzenie ich tak pomyślny wzrost wzięło, iż liczba ich w rozciągłości przeszło 300 mil doyść miała do 500. Kilkunastu nadbrzeżnych mieszkańców wystawili wynalazcy ieszcze za życia przed kilku laty niedaleko Fahrsund pomnik, i spodziewać się należy, iż Seym wystawić mu każe pomnik narodowy.

Okolice Hamburga ucierpiały bardzo wiele tey wiosny przez zalewy, tak, iż ozime zasiewy uważać można powiększey części za przepadłe.

Ustanowiony Rząd na czas niebytności Króla Jmć w Sztokolmie roztrzygnął niedawno rzecz, która cały kray zastanowiła. Szła sprzeczka o zaprowadzenie szkół Lankasterskich, i Konzystorz Karlstadtski, któremu poleconem było iey rozpoznanie zawyrokował: iż dla pracowitey niższey klassy ludu dosyć jest, gdy umie odczytać modły i psalmy, które w Niedziele słucha w kościołach, wyższe zaś iey oświecenie iest niebezpiecznem Rada stanu uchyliła i naganiła to postanowienie.

Do Szwecyi dozwolone iest wprowadzać z zagranicy zboże za opłatą po 2 i 1 talarze od beczki; żyto, ięczmień i siano do 15go Lipca r. b. (ostatnie bez żadney opłaty), a ziemniaki aż do 1 Sierpnia także bez opłaty.

*Z Potsdamu d. 11 Kwietnia.*

Wczoray nadszedł oddawna oczekiwany dzień, w którym N. Król pierwszy raz po swoim wyzdrowieniu odwiedził tuteyszą swoią rezydencyią. J. K. M. przybył tu o godzinie wpół do 10tey z rana; lecz pewną wiadomość o uszczęśliwiaiącem miasto nasze odwiedzeniu dopiero poprzedzaiącego wieczora odebrano. Magistrat i deputowani od miasta iednakowem uczuciem i myślami ożywieni, wyszli przeciwko J. K. Mci do bramy Glinickiey. Zobaczyli nayukochańszego Monarchę i radość swoią wynurzyli trzykrotnym wykrzykiem: niech żyie! J. K. M. zabawił tu tylko do godziny 3 z południa, potem powrócił do Berlina. Założona tu w własnym domu i 3 nauczycielami opatrzona cyrkułowa szkoła zostałą na pamiątkę tego radosnego dnia otworzoną i ubodzy zostali hoynie potrawami uraczeni. Inna uroczystość, którą Władzą miasta w pobożnym duchu dla nayukochańszego Oycą oyczyzny przygotowała, nie mogła dlą prędkiego J. K. Mci odiazdu nastąpić, i przestać musiano na zaniesieniu modłow na podziękowanie Bogu za wyzdrowienie nayukochańszego Króla i Pana

i błaganie o długie życie i ciągłe Jego zdrowie.

*Od brzegów Menu d. 8 Kwietnia.*

Dotychczasowy Nuncyusz Papiezki przy Kr. Bawarskim Dworze, Xżę Serra de Cassao, Arcybiskup Kapui, miał d. 1 Kwietnia u N. Króla Bawarskiego posłuchanie pożegnania, na którym otrzymał z rąk Monarchy wielki krzyż orderu zasługi. Teraźnieyszy przy tymże Dworze Nuncyusz, Arcybiskup Tyru Hr. d'Argenteau, był pod Napoleonem pułkownikiem jazdy, i dopiero w r. 1823 wszedł do Stanu Duchownego.

Dnia 2 Kwietnia rozeszła się w Frankforcie wieść o śmierci Wielkiego Xcia Darmstadtskiego; lecz nie potwierdziła się, wszelako ma ciężko chorować.

Sprawa żeglugi za pośrednictwem Seymu związku Niemieckiego zbliża się coraz bardziey do swoiego celu i oczekiwane iest wkrótce załatwienie istotnych punktów.

Okręt parowy, który od 1go Kwietnia rozpocząć miał żeglugę między Moguncyią i Frankfortem, nie przybył do dnia 3 do ostatniego miasta i niewiadoma tego przyczyna. Codziennie zgromadzało się mnóstwo ludzi nad brzeg w nadziei widzenia ten nowy wynalazek.

Związek przyiacioł Greków w Minchen zebrał dotąd ze składek 81,062 ZR. Z tych wypłacił P. Eynard 91,383 Fr. na zakup i przesłanie żywności Grekom. Podpułkownikowi Heideck, który przez Rząd Grecki przydany został do kommissyi, która trudni się rzetelnym podziałem przychodzących z Europy zasiłków, posłał 20,000 Fr. Na prowizyi ulokował 6000 ZR. z którey edukowane będą przybydź maiące z Grecyi osierociałe dzieci. Jedno z nich, syn Karola Sutzo, iuż przybył i przez N. Króla Bawarskiego umieszczony został iako nadliczbowy w korpusie kadetów; koszta iego utrzymania zastępuie Związek. Pozostaiąca reszta 18,000 ZR. przeznaczoną iest na zakupienie dla Greków kukurucy w dobrach Xcia Leuchtenberg w kraiu kościelnym.

Podług pisma P. Eynard wysłania do Grecyi żywności na rachunek Związków Francuzkich, Szwaycarskich i Niemieckich wynoszą od miesiąca Kwietnia do końca Września blisko 4,000,000 funtów ciężkiey wagi. Od 1go Października do 5go Stycznia wysłanych tamże zostało na rachunek Związków Szwaycarskich i Niemieckich 3,140,000 funtów żywności. Oprócz tego Związek Paryzki posłał od siebie około 1,200,000 funtów. Większa część ładunków, ktore w Październiku wyszły, zatrzymały przeciwne wiatry miesiąc na Korfu i Zante, ale naynowsze listy donoszą o przybyciu pierwszych transportów. Dwie kommissyie złożone z cudzoziemców i Greków utworzone są w Napoli i Hydrze do przyymowania i podzielania żywności, dla uniknienia nadużyciów. W tymże piśmie dodaie P. Eynard: "Gdyby te zasiłki nie były nadeszły, iużby Grecyia nie istniała. Jak tylko dowiedzieli się Turcy i Egipcyianie, że Mocarstwa Europeyskie użyć chcą środków do uratowania ludu Greckiego, podwoili swoie attaki i spustoszenia. Jednakże Grecyia uratowaną zostanie. Potężne wdanie się Monarchów będzie ieszcze dosyć wczesne. Posiadam przekonanie, że te myśli nie są marzeniem mey imaginacyi, i ze rok 1827 nie upłynie, a życzenia nasze spełnione zostaną.,,

---

## TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 22 b. m. na dochód Towarzystwa daną będzie po drugi raz nowa czarodzieyska Opera z maszynami, tablami, z niemieckiego na ięzyk polski przełożona z muzyką Milera w 4ch aktach: *Młyn Diabelski na Gorze Wiedeńskiey.*

We Czwartek zaś to iest dnia 26 Kwietnia 1827 r., na Benefis Jozefa Sobieskiego, daną będzie nowa Melo-Drama w 3ch aktach pod tytułem: *Rozbóynicy w Gorach Ponaskich.* — Zakończy widowisko komedya arcyzabawna w 1 akcie z francuzkiego: *Xiążę Kominiarz i Kominiarz Xiążę.*

UWIADOMIENIE

Karol Prokop Kaliga, nadworny Dentysta wielu wysokich Państw, uwiadomia tak wysokie Państwa, iako też szanowną Publiczność, iż tu w Krakowie tylko do 15go miesiąca Maia r. 1827 bawić będzie. Ktoby więc co do zębów potrzebował iego lekarskiey pomocy, raczy się do niego zgłosić w ulicy S. Jana pod Nrem 485 na drugie piętro.

Uwiadomia oraz, iż wszelkich na zęby lekarstw i przepisanych przez niego szczoteczek do chędożenia zębów podczas iego tu pobytu dostać można w Handlu P. Dominika Biasioni w ulicy Grodzkiey pod Nrem 235.

# DONIESIENIA.

## *Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.*

Uwiadomia Publiczność, że z rozporządzenia Senatu z dnia 7 Kwietnia r. b. do L. 1627 wydanego dnia 7 Maia r. b. w godzinach przedpołudniowych, w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu odbędzie się publiczna licytacya dzierżawy iednoroczney na rok 1827/28 Propinacyi w Dobrach Czernichowie wraz z przewozem na Wiśle tamże exystuiącym.

Licytacya ta zacznie się od summy złp. 4300 przez dzierżawcę dotad opłacaney. Chęć maiący licytować będą powinni przed zaczęciem licytacyi złożyć pro Vadio dziesiątą część summy do licytacyi zaczęcia przeznaczoney, to iest złp. 430. O dalszych warunkach tey licytacyi każdego czasu w Wydziale Dochodów Publicznych dowiedzieć się można.

W Krakowie dnia 17 Kwietnia 1827 roku. X. *Bystrzonowski.*
*Gadomski*, S. W.

## *Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.*

Uwiadomia Publiczność, że z Rozporządzenia Senatu pod dniem 4 Kwietnia r. b. do L. 1554 wydanego, w dniu 3 Maia r. b. w godzinach przedpołudniowych w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu, odbędzie się Licytacya Publiczna Dzierżawy trzechletniey od dnia 1go Czerwca r. b. do końca Maia 1830 roku dochodu z Rybołowstwa na Wiśle i przerwach w granicach Państwa Czernichowskiego do Skarbu Publicznego należącego.

Licytacya ta zacznie się od Summy przez Dzierżawcę dotad opłacaney Złp. 135.

Chęć Licytować maiący, będą winni zaopatrzyć się w dziesiątą część Summy do zaczęcia Licytacyi ustanowioney, którą na Vadium w kwocie Złp. 13 gr. 15 złożyć przed Licytacyą winni będą.

O dalszych warunkach tey Dzierżawy w Wydziale Dochodów Publicznych każdego czasu dowiedzieć się można. — W Krakowie dnia 11go Kwietnia 1827 roku.

X. *Bystrzonowski.*
*Gadomski* S. W.

W dniu 24 Kwietnia r. b. o godzinie 3ciey popołudniu, w Krakowie w Gmachu Sukiennice zwanym, odbędzie się w drodze Exekucyi Sądowey publiczna licytacya zaiętych ruchomości, szaf, bronzów, monstrancyi mosiężney pozłacaney, obrazów za szkłem &c. zaś poźniey po odbytey tey licytacyi sprzedawany będzie machoń. Chęć zatym licytować maiących podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 17 Kwietnia 1827 roku. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

W dniu 27 Kwietnia r. b. o godzinie 11tey ranney na Kaźmierzu Katolickim przy Krakowie pod L. 42 w Gminie VI. Mieyskiey, w drodze Exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna licytacya, na wydzierżawienie dochodów z domu całego na Kaźmierzu pod L. 42 położonego, a to na rok ieden bez przerwy, to iest: od pierwszego Maia 1827 r. do podobnegoż dnia i miesiąca w roku 1828. Chęć zatym licytować maiących zaopatrzonych w vadium złp. 90 podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza. Warunki do tey dzierżawy przed rozpoczęciem licytacyi ogłoszonemi zostaną.

W Krakowie dnia 20 Kwietnia 1827 roku. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.